

**GWARANCJE PRAW JEDNOSTKI W POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM
I SĄDOWOADMINISTRACYJNYM**

POD REDAKCJĄ NAUKOWĄ EWY WÓJCICKIEJ

UNIwersytet HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

**GWARANCJE PRAW JEDNOSTKI
W POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM
I SĄDOWOADMINISTRACYJNYM**

POD REDAKCJĄ NAUKOWĄ EWY WÓJCICKIEJ

Częstochowa 2020

Recenzenci:
prof. dr hab. Jan Paweł Tarno
prof. dr hab. Marek Szydło
prof. dr hab. Krystian Complak

Stan prawny na 15 października 2019 r.

Redaktor Naczelna Wydawnictwa
Paulina Piasecka

Korekta
Ewa Wójcicka, Autorzy

Redakcja techniczna
Piotr Gospodarek

Projekt okładki
Damian Rudziński

© Copyright by Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie, Częstochowa 2020

ISBN 978-83-66536-03-6

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	13
MIKOŁAJ DARMOSZ	
Wymogi formalne dokumentu pełnomocnictwa – zagrożenie dla uprawnienia strony do działania przez pełnomocnika w postępowaniu podatkowym	15
1. Wstęp	15
2. Zmiany przepisów postępowania podatkowego dotyczących pełnomocnictw	16
3. Konsekwencje stosowania nowej regulacji dla funkcjonowania profesjonalnych pełnomocników w postępowaniu podatkowym	18
4. Orzecznictwo sądów administracyjnych w sprawach dotyczących umocowania fachowych pełnomocników procesowych	19
5. Poglądy literatury wobec problemu pełnomocnictwa w postępowaniu podatkowym	20
6. Podsumowanie	21
Literatura	24
ŁUKASZ DAWID DĄBROWSKI	
Postępowanie rezerwacyjne a postępowanie przetargowe – specyfika gospodarowania częstotliwościami w Prawie telekomunikacyjnym	25
1. Uwagi wstępne	25
2. Postępowanie o unieważnienie przetargu a postępowanie rezerwacyjne	27
3. Analiza przesłanek udzielania rezerwacji	32
4. Wielość postępowań rezerwacyjnych	33
5. Rygor natychmiastowej wykonalności	35
6. Uwagi końcowe	36
Literatura	37
MONIKA DUDEK	
Pozycja procesowa strony w administracyjnym postępowaniu uproszczonym .	39
1. Wstęp	39
2. Gwarancje proceduralne przysługujące stronie a istota postępowania uproszczonego	39
3. Ograniczone postępowanie dowodowe	41
4. Ograniczenie zaskarżalności w postępowaniu uproszczonym	46
5. Podsumowanie	49
Literatura	50

DOROTA FLESZER

Rozstrzygnięcie wątpliwości prawnych na korzyść strony w postępowaniu administracyjnym	53
1. Wprowadzenie	53
2. Uzasadnienie wprowadzenia zasady <i>in dubio pro libertate</i>	55
3. Istota zasady <i>in dubio pro libertate</i>	56
4. „Wątpliwości co do treści normy prawnej” przesłanką zastosowania zasady <i>in dubio pro libertate</i>	58
5. Rozstrzygnięcie wątpliwości co do znaczenia przepisu ma być na korzyść strony	60
Literatura	63

URSZULA FRONCZEK

Legitymacja procesowa do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego	65
1. Wstęp	65
2. Legitymacja do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego	66
3. Problem reprezentacji strony w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego	76
4. Zakończenie	79
Literatura	80

DAWID GREGORCZYK

Szybkość a gwarancje procesowe w modelu postępowania uproszczonego w k.p.a.	81
1. Wprowadzenie	81
2. Model postępowania uproszczonego	84
3. Podsumowanie	90
Literatura	92

MAGDALENA GURDEK

Upływ terminu w sobotę a ochrona praw jednostek w świetle zasad określonych w Konstytucji RP	95
1. Wprowadzenie	95
2. Źródło powstania problemu	96
3. Interwencja Rzecznika Praw Obywatelskich	103
4. Ustawowe rozwiązanie problemu	106
5. Podsumowanie	112
Literatura	114

MAŁGORZATA JAŚKOWSKA

Dostęp do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów a procesowe gwarancje praw jednostki	117
1. Wprowadzenie	117
2. Dostęp do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów	120

3. Wnioski	131
Literatura	133
PIOTR KAPUSTA	
W sprawie statusu pracownika w postępowaniu w przedmiocie wydania nakazu płatniczego przez państwowego inspektora pracy	137
1. Wstęp	137
2. Pojęcie strony w rozumieniu art. 28 k.p.a.	139
3. Pojęcie interesu prawnego	141
4. Wynagrodzenie za pracę w przepisach Kodeksu pracy	145
5. Przesłanki wydania nakazu płatniczego	146
6. Charakter prawny nakazu płatniczego a dochodzenie wynagrodzenia w postępowaniu cywilnym	149
7. Związek nakazu płatniczego z prawem pracownika do wynagrodzenia, którego nakaz dotyczy	152
8. Podsumowanie	155
Literatura	156
HANNA KNYSIAK-SUDYKA	
Model kasacyjny i model merytoryczny orzekania przez sądy administracyjne a realizacja funkcji ochronnej praw jednostki	159
1. Model jurysdykcji merytorycznej a model jurysdykcji weryfikacyjnej – cechy charakterystyczne	159
2. Polski model orzekania przez sądy administracyjne	160
3. Model orzekania w postępowaniu sądownoadministracyjnym a realizacja funkcji ochronnej praw jednostki	162
4. Rodzaje rozstrzygnięć merytorycznych sądów administracyjnych	164
5. Rozstrzygnięcia merytoryczne w praktyce orzeczniczej sądów administracyjnych na tle stosowania art. 145a p.p.s.a.	166
6. Rozstrzygnięcia merytoryczne w praktyce orzeczniczej sądów administracyjnych na tle stosowania art. 145 § 3 p.p.s.a.	172
7. Podsumowanie	173
Literatura	173
AGNIESZKA KRAWCZYK	
Koncepcja mediacji w polskim i niemieckim postępowaniu sądownoadministracyjnym	175
1. Wstęp	175
2. Koncepcja postępowania mediacyjnego w polskim postępowaniu sądownoadministracyjnym	176
3. Postępowanie mediacyjne w postępowaniu sądownoadministracyjnym w RFN	182
4. Wnioski – ocena koncepcji postępowania mediacyjnego w p.p.s.a. i propozycja jej modyfikacji	187
Literatura	188

AGNIESZKA KRZEPKOWSKA

Mediacja w postępowaniu administracyjnym w sprawach, w których wartość nieruchomości ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia	191
1. Wstęp	191
2. Przesłanki wprowadzenia instytucji mediacji do kodeksu postępowania administracyjnego	192
3. Opinia o wartości nieruchomości jako środek dowodowy w postępowaniu administracyjnym	193
4. Potencjalne obszary mediacyjne operatu szacunkowego, stanowiące najczęstsze elementy sporne przy jego ocenie przez organ, jako dowodu w sprawie	197
5. Podsumowanie	202
Literatura	202

RENATA LEWICKA

Sukcesja uprawnień przedsiębiorcy o charakterze administracyjnoprawnym na gruncie ustawy o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej	205
1. Wprowadzenie	205
2. Sposoby ustanowienia zarządu sukcesyjnego i podmioty do tego uprawnione	207
3. Charakter prawny zarządu sukcesyjnego	209
4. Wstąpienie zarządcy sukcesyjnego w prawa i obowiązki o charakterze administracyjnoprawnym	210
5. Udział zarządcy sukcesyjnego w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym	215
6. Podsumowanie	216
Literatura	216

ELŻBIETA MAŁECKA

Wybrane aspekty regulowania usług na rynku detalicznym przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej	219
1. Wstęp	219
2. Działalność regulacyjna	220
3. Rynki właściwe	221
4. Charakter prawny obowiązków regulacyjnych określonych w art. 46 P.t.	223
5. Efektywność regulacyjna UKE a rozwój konkurencji na rynkach detalicznych	225
6. Podsumowanie	229
Literatura	230

JERZY PAŚNIK

Ważny interes służby oraz potrzeby sił zbrojnych jako przesłanki rozwiązania stosunku służbowego z funkcjonariuszem i żołnierzem zawodowym – wybrane kwestie teorii i praktyki	231
1. Wprowadzenie	231
2. Geneza i rozwój instytucji ważnego interesu służby	233

3. Ważny interes służby w orzecznictwie sądów administracyjnych i w poglądach doktryny	234
4. Potrzeby Sił Zbrojnych jako szczególna przesłanka zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej	238
5. Wnioski końcowe	240
Literatura	242
ADRIANNA SIOSTRZONEK-SERGIEL	
Prawa jednostki w postępowaniu o rejestrację urodzenia – prawo rodziców do wyboru imienia dziecka	243
1. Uwagi wprowadzające	243
2. Charakter prawa rodzica do wyboru imienia dziecka	244
3. Podstawy ingerencji państwa w prawo rodzica do wyboru imienia	247
4. Podsumowanie	254
Literatura	255
ALBERT SŁOWIK-SULKOWSKI	
Ocena stosowania instytucji merytorycznego orzekania przez sądy administracyjne na przykładzie orzecznictwa w perspektywie gwarancji i praw jednostki	257
1. Wstęp	257
2. Przesłanki z art. 145a § 1 p.p.s.a.	258
3. Obowiązek informacyjny z art. 145a § 2 p.p.s.a.	261
4. Przesłanki z art. 145a § 3 p.p.s.a.	262
5. Wnioski	262
Literatura	263
MAGDALENA STROŻEK-KUCHARSKA	
Interes publiczny w egzekucji administracyjnej	265
1. Wprowadzenie	265
2. Pojęcie interesu publicznego	266
3. Interes publiczny a interes społeczny	268
4. Interes publiczny w egzekucji administracyjnej	270
5. Zakończenie	275
Literatura	275
ŁUKASZ STRZĘPEK	
Stosowanie zasad ogólnych k.p.a. w postępowaniu mediacyjnym – przyczynek do dyskusji	277
1. Wprowadzenie	277
2. Podmiotowy zakres mediacji	280
3. Zasady ogólne k.p.a. i ich znaczenie w toku postępowania mediacyjnego	283
4. Podsumowanie	291
Literatura	292

MARIUSZ ŚLADKOWSKI

Skarga na przewlekłość postępowania sądoadministracyjnego jako gwarancja prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki ..	295
1. Uwagi wprowadzające	295
2. Zasada koncentracji materiału procesowego w postępowaniu sądoadministracyjnym	297
3. Geneza i zakres przedmiotowy ustawy o tzw. przewłoce sądowej	300
4. Podstawy prawne skargi na przewlekłość postępowania sądowego i podmioty legitymowane do jej wniesienia	302
5. Wymagania formalne skargi na przewlekłość postępowania sądowego	304
6. Metodyka rozpoznawania przez sąd skargi na przewlekłość postępowania sądowego	306
7. Sposoby rozstrzygnięcia przez sąd skargi na przewlekłość postępowania sądowego i konsekwencje jej uwzględnienia	308
8. Podsumowanie	309
Literatura	310

MARCIN TRELA

Status przewoźników kolejowych w postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego. Interes prawny a interes faktyczny ..	313
1. Wstęp	313
2. Istota problemu	314
3. Interes prawny a interes faktyczny – zagadnienia ogólne	314
4. Interes prawny a interes faktyczny przewoźników kolejowych	316
5. Podsumowanie	321
Literatura	322

ŁUKASZ TROCHYM

Organizacja społeczna w postępowaniu administracyjnym przed Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego. W poszukiwaniu kompromisu pomiędzy interesem społecznym a indywidualnym strony	323
1. Wstęp	323
2. Organizacja społeczna jako podmiot na prawach strony	324
3. Pojęcie „interesu społecznego”	326
4. Postępowanie przed Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego	328
5. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa a prawo wglądu do akt sprawy	332
6. Podsumowanie	336
Literatura	338

WIKTOR TRYBKA

Zasada <i>in dubio pro libertate</i> w Kodeksie postępowania administracyjnego i Prawie przedsiębiorców	339
1. Wstęp	339
2. Zasada <i>in dubio pro libertate</i> jako zasada k.p.a. oraz Pr.przeds.	341
3. Przyczyny wprowadzenia do porządku prawnego zasady <i>in dubio pro libertate</i>	342

4. Wątpliwości co do treści normy prawnej (art. 7a § 1 k.p.a. i art. 11 Pr.przeds.)	344
5. Wątpliwości co do stanu faktycznego (art. 81a k.p.a. i art. 10 ust. 2 Pr.przeds.)	347
6. Ograniczenia w stosowaniu zasady <i>in dubio pro libertate</i>	347
7. Relacja pomiędzy art. 7a k.p.a. a art. 11 Pr.przeds.	349
8. Podsumowanie	350
Literatura	351
MARTYNA WILBRANDT-GOTOWICZ	
Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych a gwarancje praw jednostki	353
1. Wprowadzenie	353
2. Różnorodność form działania PUODO a stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego	354
3. Jednoinstancyjność postępowania w sprawach ochrony danych osobowych i jej konsekwencje	358
4. Terminy załatwiania spraw i ocena bezczynności PUODO	361
5. Inicjowanie postępowań prejudycjalnych w sprawach ochrony danych osobowych	363
6. Obowiązek informacyjny PUODO jako administratora danych	364
7. Podsumowanie	367
Literatura	368
EWA WÓJCICKA	
Kurator <i>absentis</i> jako gwarant ochrony praw strony w postępowaniu sądowoadministracyjnym	371
1. Wprowadzenie	371
2. Ustanowienie kuratora <i>absentis</i>	371
3. Zadania kuratora osoby nieznannej z miejsca pobytu	375
4. Konsekwencje braku należytej staranności kuratora <i>absentis</i>	377
5. Podsumowanie	380
Literatura	381
LIDIA ZACHARKO	
Mediacje w praktyce wojewódzkich sądów administracyjnych – przyczynek do dyskusji	383
1. Zagadnienia wprowadzające	383
2. Pojęcie mediacji	384
3. Mediacja w polskim postępowaniu sądowoadministracyjnym	385
4. Mediacje w praktyce wojewódzkich sądów administracyjnych	387
5. Wnioski końcowe	390
Literatura	391